

Nesessitat d'una ensenyança va- lenciana

per

Carles Salvador

La gran masa d'infants de llengua materna valenciana en el nostre País presenta un fet biològic d'una importància tal, que cap educador no podrà prescindir d'esta realitat i aquell que vullga ignorar-la ja no serà, veritablement, educador apte per a la formació dels nostres fills, pues que qualsevol que siga la posició del mestre davant la llengua valenciana, no es pot oblidar ni escamotejar esta realitat que està per damunt dels mateixos xiquets.

Els educadors no poden oblidar quina llengua parla l'infant en anar a l'escola, perquè, com intuïa Pestalozzi i la psicologia ha confirmat posteriorment, els és indispensable començar per les experiències de l'infant i, naturalment, per el seu llenguatge propi.

Es una aberració pedagògica l'educar i l'instruir ab un mateix idioma infants de llengües diferents. L'aberració, o si voleu absurd, no es una conquesta moderna, sino de la governació del primer Borbó, qui reduí tot l'Estat espanyol «a las mismas leyes de Castilla». Pero l'absurd es fa monstruós quan la Pedagogia pren volada, quan l'home civilisat considera inalienables els drets de l'infant i declara que ningú no pot destruir la seua personalitat infantil.

¿I no es el llenguatge una manifestació viva, concluent, de la personalitat? Es Saer — el pedagog gal·lès — qui diu: «La llengua que s'aprén en primer terme es l'instrument ab què es desenvolupa la personalitat. Es la primera llengua de l'emoció, del coneiximent i de l'esforç. Forma part del teixit mental. Pot ser llançada de la consciència, però no pot ser eliminada del «jo» inconscient.»

Si en la formació totalitaria dels fills del País Valencià es prescindix de la llengua materna, les pràctiques escolars seràn pràctiques antipedagògiques i els resultats que s'obtinguen no seràn eficients per no ser basades les pràctiques, en la llibertat, en l'activitat mental natural, en les pures fonts psicològiques dels xiquets. I uns nens que es formen desnaturalisats no poden ser mai uns ciutadans conscients. Els caldrà una reeducació, una autoreeducació, en massa casos.

El problema és greu. El problema és d'una tal envergadura, que escapa a l'individu i escapa, encara, a la família. Es un problema de tal vastitud, que cau, plenament, dins l'interès i les possibilitats d'una organització d'Estat.

L'Estat, però, no sabem si ens resoldrà el problema, ara per ara. Es precis que el País Valencià óbriga els ulls i el cor i que organise el seu ensenyament per als seus fills.

Ensenyança valenciana, per als valenciàns. Ensenyança valenciana monolingüe en l'escola primària.

Açó es lo il·lògic i lo racional.

mercantile 26 Folner 36

